İslamiyet Öncesi Türk Tarihi — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

1. I. Kök Türk Devleti 552 yılında kurulmuştur. II. Roma İmparatorluğu, 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmıştır. III. Orhun Yazıtları, Kök Türk döneminden günümüze ulaşan temel kaynaktır. Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü döneminde Avrupa'da meydana gelen siyasal değişimlerden biri değildir?

A) Roma İmparatorluğu 395 yılında Doğu ve Batı olarak ikiye ayrılmıştır.

B) Batı Roma İmparatorluğu 476 yılında son bulmuştur.

C) Balamir önderliğinde Hunlar 375 yılında Karadeniz'in kuzeyinden batıya göç etmiştir.

D) Kavimler Göçü sonucunda Doğu Roma hızla güçlenmiş ve 480 yılında İtalya'yı geri almıştır.

E) Karadeniz'in kuzeyi 375 yılında Hun hâkimiyeti altına girmiştir.

3. Çin saldırılarının artması üzerine İtil Nehri’ni aşarak Doğu Avrupa’ya yönelen Kuzey Hunlarının başındaki hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balamir

B) Uldız

C) Rua

D) Dengizik

E) İlek

Çin saldırılarının artması üzerine İtil Nehri’ni aşan Kuzey Hunları, doğu Avrupa’ya doğru bir göç hareketi başlatmıştır.

4. Buna göre bu hareketin önderi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bu hareket Balamir önderliğinde gerçekleşmiştir.

B) Bu hareket Uldız önderliğinde gerçekleşmiştir.

C) Bu hareket Rua önderliğinde gerçekleşmiştir.

D) Bu hareket Dengizik önderliğinde gerçekleşmiştir.

E) Bu hareket İlek önderliğinde gerçekleşmiştir.

Orta Asya’dan farklı coğrafyalara yönelen Türk topluluklarının yurt değiştirmesi, tarih boyunca çeşitli biçimlerde gerçekleşmiştir.

5. Buna göre bu hareketlerin niteliğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Toplumsal bir olgu niteliği taşır.

B) Yalnızca devlet sınırları içindeki yer değiştirmelerden oluşur.

C) Sadece ekonomik nedenlerle gerçekleşen nüfus hareketleridir.

D) Her zaman askerî iskân uygulamalarının sonucunda ortaya çıkar.

E) Yalnızca Orta Asya’dan Anadolu’ya yönelen hareketlerle sınırlıdır.

6. Kuzey Hunlarının Çin saldırıları sonrasında başlattığı hareketle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hareketin önderi Balamir'dir.

B) İtil Nehri aşılmıştır.

C) Hareket doğu Avrupa yönündedir.

D) Hareketin nedeni artan Çin saldırılarıdır.

E) Hareket Galya seferi olarak adlandırılmıştır.

7. Türk topluluklarının Orta Asya'dan farklı bölgelere yönelmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çin, yönelinen bölgeler arasındadır.

B) Hindistan, yönelinen bölgeler arasındadır.

C) Anadolu, yönelinen bölgeler arasındadır.

D) Mezopotamya, yönelinen bölgeler arasındadır.

E) Kuzey Afrika, yönelinen bölgeler arasındadır.

8. Orta Asya'yı anavatan kabul eden Türk topluluklarının tarih boyunca ulaştığı bölgeler arasında aşağıdakilerden hangisi de bulunmaktadır?

A) Balkanlar

B) Kuzey Afrika

C) İber Yarımadası

D) Güney Amerika

E) Avustralya

9. Roma İmparatorluğu’nun bölünmesi sonucunda ortaya çıkan iki siyasi yapıyı birlikte ifade eden adlandırma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğu Roma ve Batı Roma

B) Roma Cumhuriyeti ve Roma İmparatorluğu

C) Batı Roma ve Galya İmparatorluğu

D) Doğu Roma ve Sasani İmparatorluğu

E) Roma İmparatorluğu ve Bizans İmparatorluğu

Balamir önderliğindeki Kuzey Hunları, artan Çin saldırıları üzerine İtil Nehri'ni aşarak doğu Avrupa yönünde ilerlemiştir.

10. Buna göre bu gelişmeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Hareketin başlangıcında dış baskı etkili olmuştur.

B) Bütün Türk toplulukları aynı tarihte yer değiştirmiştir.

C) Hareket yalnızca ekonomik kazanç amacı taşımıştır.

D) Kuzey Hunları Anadolu'ya yönelmiştir.

E) Roma İmparatorluğu bu hareketi başlatmıştır.

Cevap Anahtarı

1. E	2. D	3. A	4. A	5. A
6. E	7. E	8. A	9. A	10. A

Çözümler

1. I, II ve III doğrudur. Kök Türk Devleti'nin kuruluş yılı 552'dir; Roma İmparatorluğu 395'te Doğu ve Batı olarak ayrılmıştır; Kök Türk döneminden günümüze ulaşan temel kaynak Orhun Yazıtları'dır. En güçlü çeldirici olan II ve III seçeneği, I. öncülün de doğru olmasını gözden kaçıranlar için cazip olabilir; ancak 552 bilgisi Kök Türk Devleti'nin kuruluşuna açıkça aittir.

2. A, B, C, E doğru tarihsel olaylar: A (395 bölünme/Kaynaklar), B (476 yıkılış/Kaynaklar), C (375 Balamir/Kaynaklar), E (375 Hun işgali/Kaynaklar). D seçmesi tek kusur taşır: Doğu Roma 480'de İtalya'yı asla geri almamıştır (anakronik ve aşırı-genelleme; Justinian'ın Goth Savaşları 530'lerdir ve kısmi başarıdır, 480 değildir). Doğru cevap D'dir.

3. İtil Nehri'ni aşarak Doğu Avrupa'ya doğru göç hareketini başlatan Kuzey Hunlarına Balamir önderlik etmiştir. Uldız, Rua, Dengizik ve İlek Hun tarihindeki gerçek hükümdarlar olsa da bu hareketin önderi değildir.

4. Çin saldırılarının artmasıyla İtil Nehri'ni aşan Kuzey Hunlarının Doğu Avrupa'ya yönelen göç hareketine Balamir önderlik etmiştir. Diğer hükümdarlar Hun tarihinin gerçek kişileri olsa da bu hareketle ilişkilendirilen kişi değildir.

5. Göç, bir topluluğun farklı nedenlerle yurdunu terk ederek başka bir yere gitmesi olduğundan toplumsal bir olgudur. B, C, D ve E seçenekleri göçün kapsamını ve nedenlerini kaynakta belirtilmeyen biçimde daraltmaktadır; özellikle E, Türklerin yöneldiği diğer coğrafyaları dışladığı için yanlıştır.

6. Kaynakta hareketin Balamir önderliğinde, İtil Nehri üzerinden doğu Avrupa'ya yöneldiği ve Çin saldırılarıyla bağlantılı olduğu belirtilir. Galya seferi ise Atilla'nın 452'deki seferidir; bu hareketin adı değildir.

7. Türklerin Orta Asya'dan Çin, Hindistan, Anadolu ve Mezopotamya gibi bölgelere göç ettiği belirtilmiştir. Kuzey Afrika bu sıralamada yer almadığından doğru cevap E'dir.

8. Balkanlar, Türklerin Orta Asya'dan göç ettiği bölgeler arasında sayılmıştır. Diğer bölgeler verilen göç güzergâhları içinde yer almamaktadır.

9. Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasıyla Doğu Roma ve Batı Roma ortaya çıkmıştır. Roma Cumhuriyeti, Sasani İmparatorluğu ve Galya İmparatorluğu bu bölünmenin sonucunda oluşan ikili yapının parçaları değildir; Bizans adı ise bu ikili adlandırmayla aynı biçimde verilmemiştir.

10. Artan Çin saldırıları, Kuzey Hunlarının hareketinde dış baskının etkili olduğunu gösterir. Ancak bütün Türklerin aynı zamanda göç ettiği, hareketin ekonomik amaçlı olduğu veya Anadolu'ya yöneldiği söylenemez.